

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAME ȘCOLARE PENTRU CICLUL SUPERIOR AL LICEULUI

STUDIUL BIBLIC AL NOULUI TESTAMENT

(curriculum diferențiat)

CLASELE A XI-A – A XII-A

Filiera vocațională

Profil teologic (cultul romano-catolic de limbă maghiară)

Aprobat prin ordinul ministrului

Nr. 26 / 05.01.2007

NOTA DE PREZENTARE

Disciplina *Studiul biblic al Noului Testament* face parte din curriculumul diferențiat pentru clasele a XI-a și a XII-a, ciclul superior al liceului, filiera vocațională, profil teologic (cultul romano-catolic de limbă maghiară), fiindu-i alocate câte 2 oră/săptămână în fiecare din cei doi ani de studiu

Alături de celelalte discipline școlare din curriculumul diferențiat de profil teologic, studiul acestei discipline școlare își propune să contribuie la formarea unor competențe, valori și atitudini care să conducă la aprofundarea culturii religioase a elevului, la dezvoltarea personalității acestuia, în acord cu valorile creștine, și la formarea profilului său spiritual.

Biblia este documentul religios fundamental al creștinismului. Astfel, în raport cu disciplinele teologice, Biblia trebuie considerată documentul de bază pe care acestea își construiesc identitatea. Ea trebuie pusă în relație atât cu istoria post-biblică, precum și cu experiențele umane fundamentale. Prezentul curriculum încearcă să țină seama de această perspectivă în abordarea studiului Bibliei. Programa școlară pentru disciplina *Studiul biblic al Noului Testament* a fost proiectată ca o completare a disciplinei *Studiul Vechiului Testament* din ciclul inferior al liceului, astfel încât, în cei patru ani de liceu, elevii să cunoască toate cărțile Bibliei și principalele teme necesare pentru înțelegerea globală a acesteia.

Elaborarea programei școlare pentru disciplina *Studiul biblic al Noului Testament* a avut în vedere exigențele impuse de reforma curriculară din învățământul preuniversitar. Stabilirea competențelor și selectarea conținuturilor au fost realizate respectând principiile relevanței, accesibilității și transmiterii sistematizate a cunoștințelor..

Programa școlară de *Studiul biblic al Noului Testament* este structurată pe următoarele componente:

- competențele generale, definite ca ansambluri structurate de cunoștințe și deprinderi care se formează pe întreg parcursul ciclului superior al liceului;
- valori și atitudini, promovate prin învățarea disciplinei pe întreg parcursul ciclului superior al liceului;
- competențe specifice (derivate din competențele generale) asociate cu conținuturi ale învățării, prezentate distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- lista unităților de conținut, specificată distinct – pentru clasa a XI-a și pentru clasa a XII-a;
- sugestii metodologice;
- recomandări bibliografice pentru lectura suplimentară.

COMPETENȚE GENERALE

1. Definirea noțiunilor de bază cu privire la Biblie, ca document fundamental al Revelației
2. Interpretarea unor evenimente biblice din Noul Testament, urmărind consecințele acestora pentru viața de credință
3. Analizarea răspunsului pe care Biblia îl oferă principalelor întrebări existențiale ale omului
4. Descrierea unor fapte, fenomene și situații actuale prin raportarea la mesajul biblic
5. Utilizarea corectă și adecvată a textului și a limbajului biblic în diferite contexte

VALORI ȘI ATITUDINI

- Cultivarea atitudinii de venerare a Bibliei, Cuvântul lui Dumnezeu adresat oamenilor
- Dezvoltarea interesului față de întreaga istorie biblică
- Dezvoltarea valorilor ce izvorăsc din textul revelat (spirit de iubire, respect, solidaritate, demnitate, slujire, libertate)
- Asumarea conștientă a răspunsului la Revelația lui Dumnezeu (rugăciune, recunoștință, bucurie, convertire)
- Cultivarea spiritului de încredere în Providența divină și acceptarea planului lui Dumnezeu

CLASA A XI-A

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Definierea noțiunilor de bază cu privire la Biblie, ca document fundamental al Revelației

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Definierea termenilor teologici specifici cărților Noului Testament	- Noțiuni introductive în Evanghelii
1.2. Sintetizarea caracteristicilor specifice diferitelor cărți canonice ale Noului Testament	- Evanghelia după Sfântul Ioan: prezentare generală - Specificul Evangheliei după Sfântul Ioan
1.3. Descrierea caracteristicilor Evangheliilor sinoptice	- Evanghelia după Sfântul Matei: prezentare generală - Evanghelia după Sfântul Marcu: prezentare generală - Evanghelia după Sfântul Luca: prezentare generală

2. Interpretarea unor evenimente biblice din Noul Testament, urmărind consecințele acestora pentru viața de credință

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Identificarea unor evenimente divine care au consecințe asupra vieții de credință individuală și comunitară	- Minunile și parabolele lui Isus
2.2. Analizarea diferitelor evenimente din viața lui Isus ca modele de acțiune pentru creștini	- Nunta din Cana - Dialogul lui Isus cu Nicodim - Înmulțirea pâinilor și discursul euharistic - Păstorul cel bun

3. Analizarea răspunsului pe care Biblia îl oferă principalelor întrebări existențiale ale omului

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Utilizarea textului biblice pentru a identifica răspunsuri la întrebările fundamentale cu privire la viața veșnică	- Îtruparea <i>Logos-ului</i> - Pățimirea, moartea lui Isus - Învierea și glorificarea lui Isus
3.2. Interpretarea iubirii lui Dumnezeu față de poporul ales ca imagine a iubirii lui Cristos pentru Biserică	- Profetul Osea: contextul istoric și teme centrale - Profetul Zaharia: contextul istoric și teme centrale

4. Descrierea unor fapte, fenomene și situații actuale prin raportarea la mesajul biblic

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Prezentarea unor aspecte din viața cotidiană prin raportare la viața lui Isus	- Copilăria lui Isus - Începutul activității publice a lui Isus: Ioan Botezătorul, botezul lui Isus, ispitirea lui Isus - Activitatea în Galileea: Chemarea apostolilor, Predica de pe munte - Drumul spre Ierusalim - Activitatea în Iudeea
4.2. Interpretarea prezenței lucrării lui Dumnezeu prin Duhul Sfânt, în Biserica universală și în comunitatea creștină, pe baza textelor sfinte	- Cartea Faptele Apostolilor – prezentare generală; Teme centrale: Coborârea Duhului Sfânt; Comunitatea primară

5. Utilizarea corectă și adecvată a textului și a mesajului biblic în diferite contexte

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Utilizarea adecvată a textelor mesianice în interpretarea Noului Testament	- Profeții mesianice ale Vechiului Testament (prefigurări)
5.2. Folosirea corectă a terminologiei religioase în prezentarea diferitelor evenimente din Biblie	- Canonul Noului Testament - Contextul istoric, social și religios

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Introducere în Noul Testament

- Canonul Noului Testament
- Contextul istoric, social și religios
- Noțiuni introductive în Evanghelii

Evangheliile sinoptice

- Evanghelia după Sfântul Matei: prezentare generală
- Evanghelia după Sfântul Marcu: prezentare generală
- Evanghelia după Sfântul Luca: prezentare generală
- Teme centrale din Evangheliile sinoptice:
  - Profețiile mesianice ale Vechiului Testament (prefigurări)
  - Copilăria lui Isus
  - Începutul activității publice a lui Isus: Ioan Botezătorul, botezul lui Isus, ispitirea lui Isus
  - Activitatea în Galileea: Chemarea apostolilor, Predica de pe munte
  - Drumul spre Ierusalim
  - Activitatea în Iudeea
  - Minunile și parabolele lui Isus
  - Pățimirea, moartea lui Isus
  - Învierea și glorificarea lui Isus
  - Trimiterea apostolilor în misiune

Evanghelia după Sfântul Ioan

- Prezentare generală
- Specificul Evangheliei după Sfântul Ioan
- Teme centrale: Întruparea *Logos-ului*; Nunta din Cana; Dialogul lui Isus cu Nicodim; Înmulțirea pâinilor și discursul euharistic; Păstorul cel bun

Cartea Faptele apostolilor

- Prezentare generală
- Teme centrale: Coborârea Duhului Sfânt; Comunitatea primară

CLASA A XII-A
COMPETENȚE SPECIFICE ȘI CONȚINUTURI

1. Definierea noțiunilor de bază cu privire la Biblie ca document fundamental al revelației

Competențe specifice	Conținuturi
1.1. Prezentarea diferitelor cărți canonice ale Noului Testament	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisorile Sfântului Paul – Introducere - Scrisoarea către evrei – prezentare generală - Scrisorile catolice – Introducere - Apocalipsul Sfântului Ioan – prezentare generală; genul apocaliptic și chei de lectură
1.2. Explicarea denumirii și a particularităților specifice scrisorilor pauline	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea întâi către tesaloniceni – prezentare generală - Scrisoarea a doua către tesaloniceni – prezentare generală - Scrisoarea întâi către corinteni – prezentare generală - Scrisoarea a doua către corinteni – prezentare generală - Scrisoarea către galateni – prezentare generală - Scrisoarea către filipeni – prezentare generală - Scrisoarea către romani – prezentare generală - Scrisoarea către coloseni – prezentare generală - Scrisoarea către efeseni – prezentare generală - Scrisoarea către Filemon – prezentare generală - Scrisoarea întâi către Timotei – prezentare generală - Scrisoarea către Tit – prezentare generală - Scrisoarea a doua către Timotei – prezentare generală
1.3. Sintetizarea elementelor caracteristice scrisorilor catolice	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea Sfântului Iacob – prezentare generală și tema centrală: lucrările credinței - Scrisoarea întâi a Sfântului Petru – prezentare generală și tema centrală: Cristos, piatra din capul unghiului - Scrisoarea a doua a Sfântului Petru – prezentare generală și tema centrală: Cristos, judecător și domn - Scrisoarea întâi a Sfântului Ioan – prezentare generală și teme centrale: iubirea lui Dumnezeu prin Cristos; fiii lui Dumnezeu, fiii luminii - Scrisorile a doua și a treia a Sfântului Ioan – prezentare generală și teme centrale: cauzele și efectele dezbinării în comunitate; anticristul - Scrisoarea Sfântului Iuda – prezentare generală și tema centrală: falșii învățători

2. Interpretarea unor evenimente biblice din Noul Testament, urmărind consecințele acestora pentru viața de credință

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Caracterizarea vieții și activității Sfântului Paul ca exemplu pentru viața oricărui creștin	<ul style="list-style-type: none"> - Viața și opera Sfântului Paul - Călătoriile misionare
2.2. Interpretarea diferitelor evenimente din viața lui Isus ca modele de viață și activitate pentru creștini	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea I. către corinteni – Teme: iubirea creștină, moralitatea vieții și viața comunitară

3. Analizarea răspunsului pe care Biblia îl oferă principalelor întrebări existențiale ale omului

Competențe specifice	Conținuturi
3.1. Analizarea unor texte biblice ca răspuns primit întrebărilor existențiale	<ul style="list-style-type: none"> - Așteptarea escatologică și chemarea la sfințenie - Așteptarea escatologică și datoria de a munci - Unicitatea Evangheliei și îndreptățirea prin credință - Mântuirea numai prin Cristos, viața nouă în Cristos și învierea morților
3.2. Identificarea consecințelor unor fapte asupra vieții comunităților, pe baza textelor biblice	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisorile a II-a și a III-a a Sfântului Ioan – tema centrală: cauzele și efectele dezbinării în comunitate

4. Descrierea unor fapte, fenomene și situații actuale prin raportarea la mesajul biblic

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Analizarea unor comportamente din viața comunității creștine și din viața omului credincios, din perspectiva învățaturii Sfintei Scripturi	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea a II-a către corinteni – teme: valoarea suferinței, activitatea apostolică, caritatea creștină - Scrisoarea către Filemon – tema: dreptatea socială - Scrisoarea către Tit – tema: viața creștină - Scrisoarea a II-a către Timotei – tema: statornicia în credință

5. Utilizarea corectă și adecvată a textului și a mesajului biblic în diferite contexte

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Folosirea corectă a terminologiei religioase în prezentarea diferitelor evenimente din Biblie	<ul style="list-style-type: none"> - Scrisoarea către filipeni: Cristologia și escatologia - Scrisoarea către coloseni: mântuirea universală și Cristologia - Scrisoarea către efeseni: Biserica, Trupul Mistic al lui Cristos - Scrisoarea întâi către Timotei: Cristologia - Scrisoarea a doua către Timotei: inspirația Scripturii - Scrisoarea către evrei: Preoția lui Cristos și Noul legământ - Apocalipsul Sfântului Ioan: Sfânta Fecioară Maria în viața Bisericii; noul Ierusalim

LISTA UNITĂȚILOR DE CONȚINUT

Scrisorile Sfântului Apostol Paul

- Introducere
  - Viața și opera Sfântului Paul
  - Călătoriile misionare
- Primele scrisori
  - Scrisoarea întâi către tesaloniceni – Prezentare generală; Teme centrale: așteptarea escatologică și chemarea la sfințenie
  - Scrisoarea a doua către tesaloniceni – Prezentare generală; Teme centrale: așteptarea escatologică și datoria de a munci
- Marile scrisori
  - Scrisoarea întâi către corinteni – Prezentare generală; Teme centrale: iubirea creștină, moralitatea vieții și viața comunitară
  - Scrisoarea a doua către corinteni – Prezentare generală; Teme centrale: activitatea apostolică, valoarea suferinței și caritatea creștină
  - Scrisoarea către galateni – Prezentare generală; Teme centrale: unicitatea Evangheliei și îndreptățirea prin credință
  - Scrisoarea către filipeni – Prezentare generală; Teme centrale: Cristologia și escatologia
  - Scrisoarea către romani – Prezentare generală; Teme centrale: mântuirea numai prin Cristos, viața nouă în Cristos și învierea morților
- Scrisori din captivitate
  - Scrisoarea către coloseni – Prezentare generală; Teme centrale: mântuirea universală și Cristologia
  - Scrisoarea către efeseni – Prezentare generală; Teme centrale: Biserica, Trupul Mistic al lui Cristos
  - Scrisoarea către Filemon – Prezentare generală; Tema centrală: dreptatea socială
- Scrisori pastorale
  - Scrisoarea întâi către Timotei – Prezentare generală; Tema centrală: Cristologia
  - Scrisoarea către Tit – Prezentare generală; Tema centrală: viața creștină
  - Scrisoarea a doua către Timotei – Prezentare generală; Teme centrale: inspirația Scripturii și statornicia în credință

Scrisoarea către evrei

- Prezentare generală
- Teme centrale: Preoția lui Cristos și Noul legământ

Scrisorile catolice

- Introducere
- Scrisoarea Sfântului Iacob: Prezentare generală și tema centrală: lucrările credinței
- Scrisoarea întâi a Sfântului Petru: Prezentare generală și tema centrală: Cristos, piatra din capul unghiului
- Scrisoarea a doua a Sfântului Petru: Prezentare generală și tema centrală: Cristos, judecător și domn
- Scrisoarea întâi a Sfântului Ioan: Prezentare generală și teme centrale: Iubirea lui Dumnezeu prin Cristos; fiii lui Dumnezeu, fiii luminii
- Scrisorile a doua și a treia a Sfântului Ioan: Prezentare generală și teme centrale: cauzele și efectele dezbinării în comunitate; anticristul
- Scrisoarea Sfântului Iuda: Prezentare generală și tema centrală: falșii învățători

Apocalipsul Sfântului Ioan

- Prezentare generală: genul apocaliptic și chei de lectură
- Teme centrale: Sfânta Fecioară Maria în viața Bisericii; noul Ierusalim

SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară pentru disciplina *Studiul biblic al Noului Testament*, pentru clasele a XI-a și a XII-a, ciclul superior al liceului, filiera vocațională, profil teologic (cultul romano-catolic de limbă maghiară) a urmărit deplasarea accentului de pe conținuturi pe competențe, asigurându-se astfel o perspectivă nouă asupra domeniului teologic și asupra demersului didactic. Competențele specifice au fost corelate cu unitățile de conținut, avându-se în vedere posibilitatea ca o competență specifică să poată fi realizată prin una sau prin mai multe unități de conținut.

Modul în care este concepută această programă răspunde mai întâi de toate necesității familiarizării elevilor cu noțiunile de bază referitoare la Sfânta Scriptură, ca document fundamental al Revelației divine, precum și necesității cunoașterii și interpretării corecte a evenimentelor biblice din Noul Testament, urmărind implicațiile acestora pentru viața de credință a persoanei și a comunității creștine.

Una dintre finalitățile importante ale studierii Bibliei în școală este familiarizarea tinerilor cu textul Scripturii. Pentru aceasta, o parte importantă a procesului didactic va fi alocată lecturii biblice și interpretării textului în lumina învățaturii Bisericii.

Prezentul curriculum se dorește a fi un instrument de lucru util pentru profesor, care să permită orientarea activității didactice către realizarea competențelor specifice, manifestarea creativității cadrului didactic prin folosirea unui material didactic adecvat (hărți, atlas, albume, diapozitive, înregistrări video etc.), utilizarea mijloacelor moderne de tehnologie didactică. În parcurgerea temelor prevăzute de programa școlară se va apela la îmbinarea metodelor didactice tradiționale (expunerea, prelegerea, explicația, exercițiul) cu metodele moderne (studiul de caz, exerciții de caracterizare a unor personaje care apar pe parcursul textelor biblice învățate, vizionarea unor filme pe teme biblice, de certă fidelitate textuală și valoare artistică, dezbateri pe teme biblice, analiza genurilor literare ale Sfintei Scripturi.).

RECOMANDĂRI BIBLIOGRAFICE PENTRU LECTURA SUPLIMENTARĂ

1. *** *Biblia*, Szent István Társulat, Budapest, 1979.
2. Baróti, László-Sándor, *Bevezetés az Ószövetségbe*, Kolozsvár, 2004.
3. Gál, Ferenc, *Pál apostol levelei*, Szent István Társulat, Budapest, 1992.
4. Haag, Herbert, *Bibliai Lexikon*, Budapest, 1989.
5. Jakubinyi, György, *Bevezetés az Ószövetségbe*, S.I.S, é.n.